

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: **«Податок на доходи фізичних осіб: фіскальна та регулююча роль»**

Виконавець:

студент ФЕФ факультету

Кассир Л. В.

_____
/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., ст. викл.

Богатирьова Є. М.

_____
/підпис/

АНОТАЦІЯ

Кассир Л.В., «Податок на доходи фізичних осіб: фіскальна та регулююча роль»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Державні та муніципальні фінанси»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес оподаткування фізичних осіб в Україні.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти оподаткування фізичних осіб, його переваги та недоліки. Розглянуто розвиток податку на доходи фізичних осіб та розкрито механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.

Проаналізовано надходження податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України, проведено оцінку ефективності податку та досліджено його вплив на розвиток добробуту населення.

Запропоновано напрями вдосконалення механізму справлення податку в Україні, а саме: враховувати при стягненні податку фінансовий стан сім'ї та ввести прогресивну шкалу оподаткування залежно від сумарного доходу сім'ї; доцільно проводити роз'яснювальну роботу серед населення, яка дозволить зробити законодавчу базу більш зрозумілою; державна політика в сфері оподаткування фізичних осіб має бути спрямована на зменшення державних видатків, пов'язаних з наданням податкових пільг та знижок, та вирівнювання податкового навантаження; усунення розгалуженої системи податкових пільг та відрахувань, що дозволяє розширити базу оподаткування, але застосування неоподаткованого мінімального доходу для широкого кола платників.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, податкові надходження, доходи Зведеного бюджету, фіскальна ефективність.

ANNOTATION

Kassyr L., « Individual income tax: fiscal and regulatory role»,
Qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty
"Finance, Banking and Insurance" under the master's program
"State and municipal finances",
Odessa National Economic University Odessa, 2017
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study of the process of taxation of individuals in Ukraine.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of taxation of individuals, its advantages and disadvantages. The article discusses the development of the personal income tax and discloses the mechanism for collecting the tax on personal income in Ukraine.

The income tax receipts for individuals in the consolidated budget of Ukraine have been analyzed, the tax efficiency has been assessed and its impact on the welfare of the population has been researched.

The directions of improvement of the mechanism of tax custody in Ukraine are proposed, namely: to take into account, when collecting tax, the financial condition of the family and introduce a progressive scale of taxation depending on the total income of the family; it is expedient to carry out explanatory work among the population, which will make the legislative framework more understandable; state policy in the field of taxation of individuals should be aimed at reducing public expenditures related to the provision of tax benefits and discounts, and equalizing the tax

burden; elimination of an extensive system of tax breaks and deductions, which allows to expand the tax base, but the use of non-taxable minimum income for a wide range of payers.

Keywords: tax on personal income, tax burden, consolidated budget revenues, fiscal efficiency.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	6
1.1. Становлення та розвиток податку на доходи фізичних осіб.....	6
1.2. Економічний зміст та значення податку на доходи фізичних осіб.....	16
1.3. Діючий механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.....	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	34
2.1. Аналіз надходжень податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету.....	34
2.2. Фіскальна ефективність податку на доходи фізичних осіб.....	40
2.3. Вплив податку на доходи фізичних осіб на добробут населення.....	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТЯГНЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	53
3.1. Методичні підходи до прогнозування надходжень податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України.....	53
3.2. Зарубіжний досвід оподаткування податком на доходи фізичних осіб.....	64
3.3. Проблеми стягнення податку на доходи фізичних осіб та напрями їх вирішення.....	75
ВИСНОВКИ.....	84
Список використаних джерел.....	86

ВСТУП

Трансформаційні перетворення на шляху до соціально орієнтованої ринкової економіки України вимагають становлення такої системи оподаткування доходів фізичних осіб, елементи якої б відповідали сучасним принципам оподаткування, визначеним цілям економічної політики, світовим тенденціям та будувалися з урахуванням існуючих соціально-економічних умов.

Актуальність досліджуваної теми полягає в тому, що законодавство про податок на доходи фізичних осіб змінюється, вдосконалюється та являється основним джерелом податкових надходжень місцевих бюджетів та засобом державного регулювання економіки країни.

Метою роботи є узагальнення теоретичних засад оподаткування доходів фізичних осіб та розробка пропозицій щодо підвищення фіскальної та регулюючої ролі податку на доходи фізичних осіб в Україні.

Завдання даної роботи полягають у наступному:

1. дослідити становлення та розвиток ПДФО;
2. визначити економічний зміст та значення податку на доходи фізичних осіб;
3. проаналізувати діючий механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні;
4. провести аналіз надходжень ПДФО до Зведеного бюджету;
5. визначити фіскальну ефективність ПДФО;
6. виявити вплив ПДФО на добробут населення;
7. розробити методичні підходи до прогнозування надходжень ПДФО до Зведеного бюджету України;
8. розглянути зарубіжний досвід оподаткування ПДФО;
9. виявити проблеми стягнення ПДФО та напрями їх вирішення.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування фізичних осіб в Україні.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі справлення податку на доходи фізичних між державою та платниками податків, та формування доходів бюджету.

В роботі використані наступні методи дослідження: історичний, метод узагальнення та пізнання, аналізу, синтезу та статистичного групування – для аналізу динаміки доходів фізичних осіб, статистичного аналізу – для розрахунку податкового навантаження на доходи фізичних осіб, методи кількісного аналізу, економічного моделювання – для прогнозування надходження ПДФО на наступні три роки.

Інформаційною базою дослідження є: Податковий кодекс України, законодавчі та нормативно-правові документи з питань оподаткування доходів фізичних осіб, дані Державної служби статистики України, Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень, наукові праці вітчизняних і зарубіжних науковців та фахівців із питань оподаткування доходів фізичних осіб та перерозподілу доходів населення, дисертаційні та монографічні дослідження, періодична економічна література, статистичні звіти та інтернет ресурси.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із: вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи становить 94 сторінок. Робота містить 19 таблиць та 8 рисунків, список використаних джерел містить 68 найменування.

ВИСНОВКИ

Дипломна робота містить узагальнену теоретичну базу стосовно процесів становлення, розвитку, функціонування та реформування системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

Основні теоретичні та практичні результати полягають у наступному.

1. Оподаткування громадян має довго вікову історію. Простеживши еволюцію розвитку оподаткування фізичних осіб, було виділено основні етапи та послідовність становлення оподаткування громадян. Для кращого розуміння історичних аспектів прибуткового оподаткування осіб було взято історію стародавніх часів до сьогодення.

2. Податок з доходів фізичних осіб є важливим елементом у податковій системі нашої країни. Його особливостями є значне соціально-економічне значення, масштаб кількості платників цього податку, розміри надходжень до бюджету. Значення цього податку обумовлюється чіткістю та досконалістю, що відпрацьовувалися тривалий час.

3. Причина значної фіскальної ефективності ПДФО полягає в тому, що структура такого податку добре узгоджується з принципом платоспроможності, а надходження від нього характеризуються значною еластичністю: збільшення бюджетних надходжень відбувається пропорційно економічному зростанню. Разом з тим, ПДФО не має всіх характеристик, які робили б його придатним для ролі місцевого податку.

4. Було вивчено економічну сутність податку на доходи фізичних осіб. Крім того в роботі було визначено базу оподаткування, об'єкт оподаткування і т.д. До того ж було виявлено, що регулююча функція проявляється через вплив податкових важелів на соціально-економічні процеси держави.

5. На нарахування ПДФО впливає кількість платників цього податку. Відповідно до Податкового кодексу України, платниками досліджуваного податку є фізичні особи - резиденти, які отримують доходи як з джерела їх

походження в Україні, так і іноземні доходи; фізичні особи - нерезиденти, які отримують доходи з джерела їх походження в Україні, і податкові агенти.

6. Щодо становлення та розвитку системи оподаткування фізичних осіб в Україні було розкрито історичне минуле прибуткового оподаткування громадян України. Сюди було включено процес зміни ставок податку, механізм його нарахування та плати.

7. Одним з факторів формування бази оподаткування ПДФО є структура доходів населення. Зниження показників соціальної допомоги та інших одержаних поточних трансфертів за рахунок підвищення добробуту населення дозволить значно розширити базу оподаткування ПДФО. На надходження ПДФО впливає також структура оподатковуваних доходів громадян, оскільки до них застосовуються різні ставки. Збільшення частки доходів, до яких застосовуються ставки 5%, 10%, опосередковано буде зменшувати базу оподаткування ПДФО.

8. При визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку, отримані ним як у грошовій, так і негрошовій формах. Під час нарахування (отримання) доходів у вигляді валютних цінностей вони перераховуються у гривні за валютним курсом НБУ, що діє на момент нарахування (отримання) таких доходів.

9. Податок на доходи фізичних осіб виступає досить стабільним джерелом наповнення бюджетів усіх рівнів. Висвітлено, що за допомогою близько 90% податкових надходжень ПДФО, які надходять до бюджету, забезпечується за рахунок податку із заробітної плати, адже основним джерелом доходів фізичних осіб є доходи у вигляді заробітної плати.

10. Для визначення граничного розміру та можливості застосування податкової соціальної пільги враховується тільки дохід, нарахований у вигляді заробітної плати (інших прирівняних до неї виплат, компенсацій та винагород). Податкова соціальна пільга застосовується до заробітної плати тільки за одним місцем її нарахування (виплати). Платник податку подає роботодавцю заяву про самостійне обрання місця застосування такої пільги.

11. Доходи фізичних осіб, що обкладаються ПДФО, це не тільки заробітна плата, сюди також включаються матеріальна допомога, виграші, подарунки, дивіденди, разові доходи за договорами цивільно-правового характеру, доходи від продажу власного майна та здачу його в оренду. Також ПДФО оподатковуються доходи індивідуальних підприємців, тобто виручка з їх підприємницької діяльності.

12. В результаті дослідження було виявлено, що податкова соціальна пільга має свої недоліки, які роблять недоцільним її подальше використання як інструменту податкового регулювання соціальних процесів (наявність обмеження за розміром доходу, отриманого як заробітна плата).

13. Було виявлено, що на податок на доходах фізичних осіб впливають фактори. Так за допомогою регресійного аналізу було виявлено вплив декількох факторів на ПДФО. Крім того було спрогнозовано надходження ПДФО до бюджету на три роки.

14. Певних змін зазнала структура доходів місцевих бюджетів, насамперед через збільшення частки податкових надходжень, зумовлене зростанням таких видів доходів, як податок на доходи фізичних осіб, місцеві податки і збори, акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів та інші податкові надходження. Відповідно скоротилася частка неподаткових надхожень.

15. Оподаткування особистих доходів за прогресивною системою обирають розвинуті країни світу. Проте таку систему не обирають в Україні, що, на наш погляд, є суттєвим недоліком вітчизняної системи. Перехід на пропорційне оподаткування свого часу було здійснено з досвіду Російської Федерації. Там і сьогодні застосовується базова ставка 13%, на відміну від нашої національної, яку у 2016 р. підвищено до 18% з одночасним скасування практики утримання єдиного соціального внеску 3,6%.

16. Доказом того, що податок на доходи фізичних осіб поєднує фіскальні інтереси щодо наповнення дохідної частини бюджету та досягнення мети регулювання міжбюджетних відносин є законодавчо закріплені норми

перерозподілу надходжень податку на доходи фізичних осіб між державним та місцевими бюджетами.

17. Прибутковий податок з фізичних осіб належить до важливих джерел бюджету, а у більшості зарубіжних країн податок на особисті доходи громадян служить головним джерелом дохідної частини бюджету. Наприклад, у федеральному бюджеті США його питома вага становить більше 40%, в бюджеті Данії – 48%, в Німеччині цей податок займає перше місце серед статей доходів бюджету, у Франції – друге місце після податку на додану вартість.

18. Частка податку на доходи фізичних осіб у структурі ВВП різних країн дуже відрізняється, так у Кореї вона становить лише 3,2%, у Словаччині – 3,3%. У більш розвинених країнах частка ПДФО зростає: у Фінляндії – 14,3%, Ісландії – 14,7%, Швеції – 15,8% [10, с. 10; 53; 54, с. 16]. Податки на доходи охоплюють як податки на дохід людини або сімейний дохід, так і дохід від володіння. Вклад від цих податків з боку держави значно варіюється.

19. Феноменом оподаткування доходів фізичних осіб у світовій податковій практиці є Шведська податкова культура, коли нерідко платник перераховує до казни більше половини доходу. Досвід шведських колег варто переймати в тій частині, що стосується загальнонаціональної солідарності й справедливості. Але й у шведській податковій системі існують пільги в оподаткуванні доходів малозабезпечених верств населення. При розрахунку бази оподаткування з усіх доходів вираховуються витрати, які має робітник при одержанні цього доходу. Крім того, діє система персональних вирахувань.

20. розглянуто зарубіжний досвід оподаткування фізичних осіб. Податок на доходи фізичних осіб сплачується в більшості країн світу. Було розглянуто зарубіжний досвід країн Європи, зокрема Болгарія, Швеція, Японії, Польщі та ін. Було розглянуто платники, об'єкт оподаткування. Крім того, було розглянуто податкові соціальні пільги в країнах Європи.

Таким чином, проведене дослідження дало змогу виявити низку проблемних моментів у функціонуванні системи оподаткування доходів

громадян, бюджетної та регулюючої ролі податку на доходи фізичних осіб, що можуть стати предметом подальших наукових дискусій та досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бостан Л.М. Бостан С.К. Історія держави і права зарубіжних країн. 2-ге вид. перероб. й доп.: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 20
2. Адам Сміт «Дослідження про природу і причини багатства народів»
3. Азаров М. Я. Формування бюджетної політики економічного зростання / Азаров М. Я. // Фінанси України. – 2006. - № 9. – С. 6.
4. Закон України «Про прибутковий податок з громадян» від 26.12.1992 р.№13-92. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/13-92>.
5. Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» від 25.02.2003 р.№889-ГУ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-15>.
6. Чернелевський Л.М. Податковий облік і контроль: Навчальний посібник.-К.:Пектораль, 2004.-324 с.
7. Л. В. Голишевська, А. А. Андрушак. Роль фіскальної та регулюючої функції податків в економіці держави : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/62930.doc.htm
8. Атамчук О.В. Регулююча функція податків та регуляторний потенціал податкової системи//Економічна наука. – 2009.-№10с.26-29
9. Кучерявенко Н. П. Налоговое право: Учебник. – Харьков: Легас, 2001. – 584 с.
10. Орлюк: Фінансове право України: Навчальний посібник: За заг.ред. д.ю.н., проф. Орлюк О.П.Фінансове право: Навч. Посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 528 с.
11. Иохин В.Я. Экономическая теория Учебник, М.: «Экономистъ», 2006. – 861 с.
12. Кучерявенко Н. П. Налоговое право: Учебник. – Харьков: Легас, 2001. – 584 с.

13. Беляєв О. Ефективність реформування податку з доходів фізичних осіб та формування бюджету/ Беляєв О. // Економіст. – 2006. - №9. – С. 64-66.
14. Пономарьова Т.Ю. Податок з доходів фізичних осіб: переваги та недоліки.//Науковий вісник.-2004.-№14.7.-с.244-250.
15. Ставки ПДФО[Електронний ресурс]: Режим доступу: #"justify">
16. Бондаренко Г.І., Данілов О.Д., Лекарь С.І. та ін. Оподаткування фізичних осіб. - Ірпінь:Академія державної податкової служби України, 2001.- 247с.
17. Крисоватий А.І. Податкова система: Навчальний посібник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2004.-331с.
18. Субботович Ю.Л. Податок з доходів фізичних осіб у формуванні дохідної частини місцевих бюджетів.//Економіка АПК.-2009.-№4.-с.78-82
19. Податковий Кодекс України від 23.12.2010 р. № 2755-17: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
20. Бюджетний кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
21. Чижова Т.В. Податок на доходи фізичних осіб: наукові постулати та практичні аспекти функціонування [Електронний ресурс] / Т. В. Чижикова. - Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 6. - Ч.5. – 2014р. – С. 103-106. Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_06/280.pdf
22. Безверхий К. адміністрування ПДФО у 2016 році: новації законодавства [Електронний ресурс] / К. Безверхий. – Науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит». - №12. – 2015р. – С. 26-35.
23. Ціна держави : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cost.ua/budget/revenue/#29>
24. Інформація про стан виконання Зведеного та Державного бюджетів України [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

25. Соколовська А. М. Основи теорії податків: Навчальний посібник [Текст] / Соколовська А.М. – К.: 2010. – 326 с.
26. Інформація про структуру та склад доходів Зведеного бюджету України [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
27. Paying-Taxes-2015[Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Special-Reports/Paying-Taxes-2015.pdf>.
28. Paying-Taxes-2016[Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Special-Reports/Paying-Taxes-2016.pdf>.
29. Інформація про структуру податкових надходжень в Зведений бюджет України [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
30. Інформація про структуру доходів місцевих бюджетів України [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
31. Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава [Електронний ресурс] : Програма економічних реформ на 2011-2014 роки / Комітет з економічних реформ при Президентові України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
32. Інформація про податкові надходження до Зведеного бюджету України [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
33. Коблянська О. І., Даценко Т. Д. Утримання ПДФО із заробітної плати за новими правилами / О. І. Коблянська, Т. Д. Даценко // Облік і фінанси АПК. — 2011.— №2.— с.48-52.
34. Лайко П.А, Шевчук І. В. Фіскальна роль оподаткування доходів фізичних осіб і напрями її зміцнення/ П.А Лайко, І. В. Шевчук // Економіка, менеджмент, агробізнес. — 2010.—Том 2, №1-2.

35. Бюджетний моніторинг. Аналіз виконання бюджету за 2016 рік [Електронний ресурс] // Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2016_monitoring_ukr_0.pdf.

36. Бюджетний моніторинг. Аналіз виконання бюджету за 2015 рік [Електронний ресурс] // Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2015_monitoring_ukr.pdf.

37. Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua>.

38. Коляда Т.А. Особливості фіскальної ефективності оподаткування доходів фізичних осіб в умовах інтеграції/ Коляда Т.А., Чуркіна І.Є.// Фінанси України. — 2008. — № 4. — С. 31.

39. Доходи бюджету України: відомості. Ціна держави: [сайт проекту] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cost.ua/budget/revenue>

40. Дем'янишин В.Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України : [монографія] / В.Г. Дем'янишин. – Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 496 с.

41. Перерва М. Г. Податок на доходи фізичних осіб / М. Г.Перерва // Економічні науки. – Серія «Облік і фінанси». — 2011.— №8(29).— Ч.4.

42. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

43. Інформація про виконання плану надходження доходів до Зведеного бюджету, податкових надходжень до Зведеного бюджету та ПДФО [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

44. Черкасов А.В. Продуктивна зайнятість та соціальний розвиток України: стан та перспективи / А.В. Черкасов, О.В. Родіонов // Ринок праці та зайнятість населення. – 2016. – № 1. – С. 25–29. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

45. Гудковський С. Б. Податок на доходи фізичних осіб в Україні: суперечки та перспективи / С. Б. Гудковський, Д. Я. Остапенко // Вісник НТУ «ХП». – 2012. – № 56. – С. 38–43.

46. Human Development Report 2015: Work for Human Development / United Nations development programme [Electronic resource]. – Access mode : <http://hdr.undp.org/en/2015-report>

47. Кухта П. Економічна нерівність в Україні [Електронний ресурс] / П. Кухта. – Режим доступу : <http://real-economy.com.ua/publication/22/9737.html>

48. Звітність з оплати праці та розподіл за розміром заробітної плати. Експрес-випуски Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

49. Показники валютного ринку. Звітність Національного банку України за 2000–2016 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=7693080

50. Income Tax (Einkommensteuer). WW+KN Wagner Winkler & Collegen GmbH Tax Consultants [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.german-tax-consultants.com/german-taxes/income-tax-einkommensteuer.html>

51. Projected U.S. Tax Rates for 2016. Forecast of Individual Income Tax Rates. US Tax center. [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.irs.com/articles/projected-us-tax-rates-2016>

52. Income Tax rates and Personal Allowances in United Kingdom [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.gov.uk/income-tax-rates/current-rates-and-allowances>

53. Taxation in Japan 2015 [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.kpmg.com/jp/en/knowledge/article/research-report/documents/taxation-in-japan-201511.pdf>

54. Taxation and investment in Sweden 2016 [Electronic resource]. – Access mode : <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-swedenguide-2016.pdf>

55. Personal income tax rates in France. Tax Year 2015. France accountants [Electronic resource]. – Access mode : http://www.franceaccountants.com/tax.html#ourcharges_3

56. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення. — К.: Знання- Прес, 2004. — 454 с.

57. Нікітішин А.О. Використання іноземного досвіду при оподаткуванні доходів фізичних осіб // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. - №9.

58. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні : монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х. : ФОП Александрова К. М.; ВД «ІНЖЕК», 2012. – 496 с.

59. Моделі зв'язку інформації фінансової та податкової звітності з ПДВ. Малишкін О.І. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1048030454329/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/visnovki_rozdilu_oblik_audit_podatkiv_ukrayini

60. Демиденко Л.М. Оподаткування доходів громадян // Фінанси України. – 2005. - №9.

61. Нікітішин А.О. Використання іноземного досвіду при оподаткуванні доходів фізичних осіб // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. - №9.

62. Світовий досвід оподаткування: Китайська Народна Республіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/china/>

63. Рохманійко Т.С. Податкова система. – Хмельницький.: ХНУ, 2007.

64. Штефан Л. Б. Регулююча роль податкових пільг при оподаткуванні доходів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Л. Б. Штефан, Д. О. Ткач // Економіка та суспільство. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/114.pdf.

65. Діброва О. Л. Фіскальна роль податку на доходи фізичних осіб [Електронний ресурс] / О. Л. Діброва // Економіка та суспільство. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/124.pdf.

66. Юрчишена Л. В. Податок на доходи фізичних осіб: механізм стягнення та джерело доходу бюджету України [Електронний ресурс] / Л. В. Юрчишена // Финансы, учет, банки. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: [file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BA%D0%B0%D1%81%D1%81%D1%8B%D1%80/2855-5752-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BA%D0%B0%D1%81%D1%81%D1%8B%D1%80/2855-5752-1-SM%20(1).pdf).

67. Налогообложение физических лиц в Нидерландах [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://immigration.yurist.nl/netherlands/questions/56-income-tax-netherlands.html>.

68. Оподаткування доходів фізичних осіб: міжнародний досвід [Електронний ресурс] // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2011. – № 10 . – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/3030>.